IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 13.3.2020
COM(2020) 112 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-BANK ĊENTRALI EWROPEW, LILL-BANK EWROPEW TAL-INVESTIMENT, U LILL-GRUPP TAL-EURO

Rispons ekonomiku kkoordinat għat-tifqigħa tal-COVID-19

1. INTRODUZZJONI

Il-COVID-19, magħrufa komunement bħala l-Coronavirus, hija emerġenza serja tas-saħħa pubblika għaċ-ċittadini, is-soċjetajiet u l-ekonomiji. Wara li nfirxet miċ-Ċina, issa l-pandemija pprovokat infezzjonijiet fl-Istati Membri kollha. Filwaqt li l-Italja hija l-aktar affettwata, l-għadd ta' każijiet qed jiżdied fost l-Istati Membri u s-sitwazzjoni qed tevolvi malajr. Il-pandemija qed timponi piż kbir fuq l-individwi u fuq is-soċjetajiet, u qed tpoġġi s-sistemi tal-kura tas-saħħa taħt pressjoni qawwija. Irridu nirrispondu flimkien biex innaqqsu kemm jista' jkun il-kontaġju, insaħħu r-reżiljenza tas-sistemi tal-kura tas-saħħa tagħna biex ngħinu lil dawk fil-bżonn u biex isir progress fir-riċerka u l-iżvilupp.

Minbarra l-impatti soċjali sinifikanti tagħha u d-dimensjoni umana, it-tifqigħa tal-Coronavirus huwa xokk ekonomiku kbir għall-UE, li jitlob għal rispons ekonomiku deċiżiv u koordinat. It-tixrid tal-virus qed jikkawża tfixkil fil-katini ta' provvista globali, il-volatilità fis-swieq finanzjarji, ix-xokkijiet fid-domanda tal-konsumatur u l-impatt negattiv f'setturi ewlenin bħall-ivvjaġġar u t-turiżmu. Is-swieq tal-ishma Ewropej naqsu madwar 30 % meta mqabbla ma' nofs Frar, l-akbar tnaqqis ta' kull xahar mill-bidu tal-kriżi finanzjarja fl-2008, u l-inċertezza dwar l-iżvilupp tat-tifqigħa fil-ġimgħat u x-xhur li ġejjin għadha għolja.

Huwa biss bis-solidarjetà u b'soluzzjonijiet ikkoordinati madwar l-Ewropa kollha, li se nkunu nistgħu nimmaniġġjaw b'mod effettiv din l-emerġenza tas-saħħa pubblika. Jeħtieġ li jkun hemm solidarjetà bejn il-pajjiżi, ir-reġjuni, l-ibliet u ċ-ċittadini biex titrażżan il-firxa tal-virus, tingħata għajnuna lill-pazjenti, u biex jiġu miġġielda l-konsegwenzi ekonomiċi. Dan jitlob li jkun hemm sensiela ta' miżuri ċentrali u politika komuni ċara u konsistenti. **Il-kooperazzjoni mill-qrib bejn l-atturi rilevanti kollha hija essenzjali.**

Il-Kummissjoni se tuża bis-sħiħ l-għodod kollha għad-dispożizzjoni tagħha sakemm tgħaddi din il-maltempata. Minbarra l-isforzi tagħna ta' koordinazzjoni u gwida, u l-azzjonijiet tagħna biex nillimitaw it-tixrid tal-virus, il-Kummissjoni qed taġixxi biex tindirizza u ttaffi l-konsegwenzi soċjoekonomiċi tal-pandemija. Dan huwa dwar l-integrità tas-Suq Uniku u b'mod aktar ġenerali l-preservazzjoni tal-ktajjen ta' valur tal-produzzjoni u d-distribuzzjoni, biex jiġu żgurati l-provvisti meħtieġa għas-sistemi tas-saħħa tagħna. Dan jirrigwarda l-appoġġ lill-persuni biex jiżguraw li d-dħul u l-impjiegi ma jiġux affettwati b'mod sproporzjonat mill-pandemija. Dan jirrigwarda l-appoġġ lill-impriżi, b'mod partikolari lill-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs). Huwa wkoll dwar l-iżgurar tal-likwidità tas-settur finanzjarju tagħna u l-ġlieda kontra r-reċessjoni li qed thedded permezz ta' azzjonijiet fil-livelli kollha. Fl-aħħar nett, dan jirrigwarda l-iżgurar ta' qafas li jippermetti lill-Istati Membri li jaġixxu b'mod deċiżiv b'mod koordinat. Fil-qosor, din hija dwar it-tħejjija ta' rkupru malajr minn dan ix-xokk ekonomiku.

Din il-Komunikazzjoni tiddeskrivi r-rispons immedjat tal-Kummissjoni biex jittaffa l-impatt ekonomiku tal-COVID-19. Filwaqt li l-miżuri deskritti mħabbra llum jittrattaw l-isfidi l-aktar imminenti, jeħtieġ li nkunu konxji li s-sitwazzjoni qed tevolvi kuljum. Il-Kummissjoni se taħdem mill-qrib flimkien mal-Parlament Ewropew, il-Kunsill, il-Bank Ewropew tal-Investiment (BEI) u l-Istati Membri biex timplimenta dawn il-miżuri malajr u tinsab lesta biex tieħu l-inizjattivi ulterjuri kollha kif meħtieġ. Il-Kummissjoni tappoġġa wkoll rispons internazzjonali biex jiġu indirizzati l-konsegwenzi soċjoekonomiċi globali tal-pandemija permezz tal-qafas multilaterali, b'attenzjoni partikolari għall-pajjiżi sħab b'sistemi tas-saħħa vulnerabbli.

2. IL-KONSEGWENZI SOĊJOEKONOMIĊI

Il-pandemija COVID-19 hija xokk ewlieni għall-ekonomija globali u Ewropea. Illum diġà seħħ impatt ekonomiku negattiv sostanzjali fuq l-Ewropa, għall-inqas għall-ewwel nofs ta' din is-sena u possibbilment aktar fit-tul jekk il-miżuri ta' trażżin mhumiex effettivi[1]. It-tkabbir reali tal-PDG fl-2020 jista' jonqos ferm taħt iż-żero jew saħansitra jkun sostanzjalment negattiv bħala riżultat tal-COVID-19, u rispons ekonomiku kkoordinat tal-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati Membri huwa essenzjali biex jittaffew ir-riperkussjonijiet ekonomiċi.

Dan ix-xokk qed jaffettwa l-ekonomija permezz ta' kanali differenti:

- ix-xokk li jirriżulta mir-reċessjoni inizjali taċ-Ċina fl-ewwel kwart tal-2020;
- ix-xokk ta' provvista għall-ekonomija Ewropea u globali li rriżulta mit-tfixkil ta' assenzi ta' ktajjen ta' provvista mill-post tax-xogħol;
- ix-xokk tad-domanda għall-ekonomija Ewropea u globali kkawżat minn inqas domanda tal-konsumatur u l-impatt negattiv tal-inċertezza fuq il-pjanijiet ta' investiment;
- u l-impatt tal-limitazzjonijiet tal-likwidità għad-ditti.

Ix-xokk se jkun temporanju, iżda jeħtieġ li naħdmu flimkien biex niżguraw li dan ikun qasir u limitat kemm jista' jkun, u li ma joħloqx ħsarat permanenti għall-ekonomiji tagħna. Għall-futur, il-grad ta' previżjoni negattiva se jiddependi fuq numru ta' parametri bħan-nuqqas ta' provvista ta' materjali kritiċi, l-effettività ta' miżuri ta' konteniment, il-perjodi ta' waqfien fil-jiem mitlufa ta' manifattura fl-UE fil-kumpaniji u l-amministrazzjonijiet pubbliċi, u l-effetti tad-domanda (eż. restrizzjonijiet ta' mobilità, kanċellazzjonijiet ta' vjaġġi).

L-Istati Membri jeħtieġ li jkunu viġilanti u jużaw l-għodod kollha disponibbli fil-livell tal-Unjoni u f'dak nazzjonali biex jiġi evitat li l-kriżi attwali twassal għal telf ta' assi u teknoloġija kritiċi. Dan jinkludi għodod bħall-iskrinjar tas-sigurtà nazzjonali u strumenti oħra relatati mas-sigurtà. Il-Kummissjoni se tiggwida lill-Istati Membri qabel l-applikazzjoni tar-Regolament dwar l-Iskrinjar tal-Investiment Dirett Barrani.

Permezz tat-tixrid tal-COVID-19 li jaffettwaw partijiet kbar tal-popolazzjoni globalment u fl-Istati Membri, l-effetti ekonomiċi huma sostanzjali u qed jiżdiedu kuljum. L-effetti jinħassu fl-ekonomija kollha b'mod partikolari f'sitwazzjonijiet meħtieġa ta' lock-down biex jiġi evitat it-tixrid tal-pandemija. Il-miżuri meħuda biex jiġi kkontrollat il-virus fil-livelli lokali u nazzjonali jistgħu jaffettwaw kemm il-provvista kif ukoll id-domanda. B'mod partikolari, id-domanda negattiva hija konsegwenza tal-miżuri biex jitrażżan il-virus li l-gvernijiet huma obbligati li jimplimentaw, li jaffettwaw ħajjiet privati, professjonali u soċjali. Illum, is-setturi l-aktar affettwati huma s-settur tas-saħħa, it-turiżmu u t-trasport, b'mod partikolari l-industrija tal-linji tal-ajru.

Il-pandemija tal-COVID-19 għandha impatt fuq is-swieq finanzjarji globali. Lejn l-aħħar ta' Frar, is-swieq globali tal-ekwità u dawk ta' assi oħra b'riskju għoli waqgħu ħafna matul titjira b'saħħitha lejn is-sikurezza. Fl-istess ħin, il-prezzijiet ta' assi siguri għolew fuq iż-żieda fid-domanda: ir-rendimenti tal-bonds tat-Teżor tal-Istati Uniti (l-"assi finanzjarji sikuri tal-aħħar għażla") naqsu drastikament. Il-prezz tal-ishma naqas b'mod ġenerali, globalment. Firxiet ta' bonds tal-gvern ta' Stati Membri aktar vulnerabbli żdiedu. Rendimenti ta' bonds korporattivi mhux ta' kwalità ta' investiment għolew.

Fid-dawl tal-impatt makroekonomiku u finanzjarju tal-COVID-19, ir-rispons tal-politika ekonomika għandu jittieħed b'mod qawwi u b'mod koordinat sabiex jinkisbu l-objettivi li ġejjin:

[1] Ara l-Anness 1.

- Kontribut biex jiġu salvati l-ħajjiet. L-iżgurar li l-infiq neċessarju tal-provvisti u l-investimenti meħtieġa għall-konteniment u t-trattament tal-pandemija.
- Jiġi żgurat li l-ħaddiema fl-Ewropa (inklużi dawk li jaħdmu għal rashom) jiġu protetti minn telf ta' dħul u li l-aktar kumpaniji affettwati (speċjalment l-SMEs) u setturi jkollhom l-appoġġ meħtieġ u l-likwidità finanzjarja.
- Jittaffa l-impatt fuq l-ekonomija globali bl-għodod kollha disponibbli tal-UE u qafas flessibbli tal-UE għall-azzjoni tal-Istati Membri użat bis-sħiħ.

3. L-IŻGURAR TAS-SOLIDARJETÀ FIS-SUQ UNIKU

3.1. PROVVISTA TA' TAGĦMIR MEDIKU

Is-Suq Uniku huwa fil-qalba tal-Unjoni Ewropea. Fi żminijiet ta' kriżi huwa l-istrument ta' solidarjetà li jiżgura li oġġetti essenzjali meħtieġa biex itaffu r-riskji tas-saħħa jistgħu jilħqu lil dawk kollha fil-bżonn. Billi jiżgura li dawk il-prodotti jkunu disponibbli madwar l-UE, is-Suq Uniku jikkontribwixxi għall-protezzjoni tas-saħħa tagħna. Restrizzjonijiet nazzjonali unilaterali għall-moviment liberu tal-provvisti essenzjali għas-sistemi tal-kura tas-saħħa joħolqu ostakli sinifikanti u jaffettwaw b'mod drammatiku l-kapaċità tal-Istati Membri li jimmaniġġjaw it-tifqigħa tal-COVID-19.

Huwa kruċjali li l-miżuri nazzjonali jsegwu l-objettiv primarju tal-protezzjoni tas-saħħa fi spirtu ta' solidarjetà u kooperazzjoni Ewropea. Xi Stati Membri diġà adottaw jew qed iħejju miżuri nazzjonali li jaffettwaw l-esportazzjoni ta' tagħmir protettiv personali, bħal nuċċalijiet protettivi, maskli tal-wiċċ, ingwanti, ġagagi kirurġiċi u ġagagi, kif ukoll ta' mediċini. Dawn il-miżuri jirriskjaw li jipprevjenu tali oġġetti essenzjali milli jilħqu lil dawk li jeħtiġuhom l-aktar, b'mod partikolari ħaddiema tal-kura tas-saħħa, timijiet ta' intervent fuq il-post u pazjenti f'żoni milquta madwar l-Ewropa kollha. Dawn joħolqu effetti domino: L-Istati Membri jieħdu miżuri biex itaffu l-impatt tal-miżuri meħuda minn Stati Membri oħra.

F'perjodu qasir ta' żmien, ir-restrizzjonijiet infirxu għal firxa dejjem akbar ta' prodotti, li bdew minn tagħmir ta' protezzjoni personali u ġew estiżi aktar riċentement għall-mediċini. Ir-restrizzjonijiet fuq l-esportazzjonijiet jinjoraw il-ktajjen tal-provvista integrati. Dawn joħolqu ostakli għall-produzzjoni ta' provvisti essenzjali billi jsakkru l-inputs fi Stati Membri speċifiċi. Ifixklu l-katini tal-loġistika u tad-distribuzzjoni, li jiddependu fuq imħażen ċentrali. Huma jinkoraġġixxu r-rispons ta' ħażna fil-katina tal-provvista. Fl-aħħar mill-aħħar, huma jintroduċu mill-ġdid fruntieri interni fi żmien fejn is-solidarjetà bejn l-Istati Membri hija l-aktar meħtieġa.

L-Anness 2 jipprovdi gwida għall-Istati Membri dwar kif jistabbilixxu mekkaniżmi ta' kontroll adegwati biex jiżguraw is-sigurtà tal-provvista madwar l-Ewropa[2]. It-Trattat jippermetti lill-Istati Membri jiddevjaw mir-regoli tas-Suq Uniku taħt ċerti kundizzjonijiet stretti li. Kwalunkwe miżura restrittiva nazzjonali meħuda skont l-Artikolu 36 TFUE biex jiġu protetti s-saħħa u l-ħajja tal-bnedmin għandha tkun iġġustifikata, jiġifieri xierqa, meħtieġa u proporzjonata ma' tali objettivi billi tiġi żgurata provvista adegwata għall-persuni rilevanti filwaqt li tiġi evitata kwalunkwe okkorrenza jew aggravar ta' skarsezzi ta' oġġetti, meqjusa bħala essenzjali, bħal tagħmir ta' protezzjoni personali, apparati mediċi jew prodotti mediċinali. Kull miżura nazzjonali ppjanata li tirrestrinġi l-aċċess għal tagħmir mediku u protettiv għandha tkun notifikata lill-Kummissjoni, li għandha tinforma lill-Istati Membri l-oħra dwarha.

Il-miżuri li ġew notifikati lill-Kummissjoni s'issa ġew ivvalutati fir-rigward tal-iżgurar li l-oġġetti essenzjali jaslu għand dawk li l-aktar għandhom bżonnhom. Il-Kummissjoni qed tittratta dawk il-każijiet bħala kwistjoni ta' prijorità u tappoġġja lill-Istati Membri biex jikkoreġu kwalunkwe miżura bħal din. F'każ li l-Istati Membri ma jadattawx ir-regoli tagħhom b'mod suffiċjenti, il-Kummissjoni se tieħu azzjoni legali.

Xi miżuri nazzjonali jipprevjenu l-esportazzjonijiet ta' provvisti essenzjali lejn pajjiżi terzi, bl-għan aħħari jkun li tiġi ppreservata l-vijabbiltà tas-sistemi tal-kura tas-saħħa tal-UE. Jekk l-esportazzjonijiet

[2] Ara l-Anness 2.

lejn pajjiżi terzi jipperikolaw il-kapaċità ta' rispons tal-UE għat-tifqigħa tal-COVID-19, il-Kummissjoni tista' tieħu azzjoni u ddaħħal fis-seħħ sistema ta' awtorizzazzjonijiet għall-esportazzjonijiet ta' ċerti prodotti.

Il-Kummissjoni qed tieħu l-passi kollha meħtieġa biex tiżgura provvista adegwata ta' tagħmir protettiv madwar l-Ewropa. Minħabba l-iskarsezzi globali attwali, il-Kummissjoni nediet proċedura ta' akkwist konġunt aċċellerata b'26 Stat Membru. Bħala xibka oħra ta' sikurezza, il-Kummissjoni qed tadotta miżura skont il-Mekkaniżmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili (rescEU) biex l-Unjoni tixtri tali tagħmir. Dan jista' jwassal għall-ewwel xiri sal-bidu ta' April, jekk jiġi approvat mill-Istati Membri. Il-Kummissjoni qed tressaq ukoll Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-proċeduri tal-valutazzjoni tal-konformità u tas-sorveljanza tas-suq fil-kuntest ta' COVID-19. Dan jippermetti, b'mod partikolari, li tiżdied il-provvista ta' ċerti tipi ta' tagħmir bħall-maskri tal-wiċċ li jintremew wara li jintużaw.

Huwa kruċjali li naġixxu flimkien biex niżguraw il-produzzjoni, l-istokkjar, id-disponibbiltà u l-użu razzjonali tat-tagħmir protettiv mediku u tal-mediċini fl-UE, b'mod miftuħ u trasparenti. Il-Kummissjoni stabbilixxiet kuntatt mal-forniturі biex tivvaluta n-nuqqasijiet u talbithom biex immedjatament iżidu l-produzzjoni. Flimkien mal-Istati Membri u mal-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini, il-Kummissjoni waqqfet ukoll grupp eżekuttiv ta' tmexxija biex jimmonitorja n-nuqqasijiet potenzjali tal-mediċini minħabba l-COVID-19. Barra minn hekk, qed tissorvelja s-sitwazzjoni permezz tal-Grupp ta' Koordinazzjoni dwar l-Apparat Mediku, inkluż dwar id-disponibbiltà u l-prestazzjoni ta' apparati dijanjostiċi differenti u dwar il-kooperazzjoni rigward approċċi nazzjonali differenti dwar it-testijiet dijanjostiċi.

3.2. IT-TRASPORT

It-tifqigħa tal-COVID-19 qed ikollha wkoll impatt kbir fuq is-sistemi tat-trasport tagħna. Il-ktajjen tal-provvista Ewropej huma marbuta mill-qrib. Dawn ir-rabtiet huma sostnuti minn netwerk estensiv ta' servizzi tat-trasport tal-merkanzija. L-interruzzjonijiet ta' dawn il-flussi ta' merkanzija jwasslu għal ħsara ekonomika qawwija.

L-industrija tal-avjazzjoni internazzjonali u Ewropea diġà ntlaqtet b'mod gravi mit-tifqigħa. Is-sitwazzjoni għadha qed tmur għall-agħar minn jum għall-ieħor. It-traffiku huwa mistenni jkompli jonqos aktar fil-ġimgħat li ġejjin. Sabiex tgħin biex ittaffi l-impatt tat-tifqigħa, il-Kummissjoni se tipproponi leġiżlazzjoni mmirata biex, bħala miżura temporanja, il-linji tal-ajru ma jibqgħux taħt l-obbligu li jagħmlu użu mill-islots allokati lilhom skont id-dritt tal-UE. Ladarba tkun fis-seħħ, din il-miżura temporanja se tippermetti lil-linji tal-ajru jaġġustaw il-kapaċità tagħhom fid-dawl tat-tnaqqis fid-domanda kkawżat mit-tifqigħa.

Għal katini ta' provvista bbażati fuq l-art, dawn ġew affettwati b'mod qawwi mill-introduzzjoni ta' projbizzjonijiet ta' dħul fil-fruntieri tal-art, jew restrizzjonijiet fuq sewwieqa li jidħlu f'ċerti Stati Membri. Dan jaffettwa l-prodotti kollha, iżda b'mod partikolari l-materjali kritiċi tal-provvista u l-prodotti li jitħassru, u billi l-biċċa l-kbira tal-kumpaniji fis-settur huma SMEs, dawn l-impatti huma immedjati u severi.

Irrispettivament mill-mezz tat-trasport, il-Kummissjoni qed taħdem mal-Istati Membri dwar kif jistgħu jiġu żgurati l-kontinwità ekonomika, il-garanzija tal-fluss tal-prodotti u tal-katina tal-provvista, l-iżgurar tal-ivvjaġġar essenzjali, kif ukoll il-funzjonament tas-Suq Intern u s-sikurezza tat-trasport.

3.3. IT-TURIŻMU

Il-pressjoni fuq l-industrija tat-turiżmu tal-UE hija bla preċedent. Hija kkonfrontata minn tnaqqis konsiderevoli fil-wasliet internazzjonali (kanċellazzjonijiet massivi u tnaqqis fil-prenotazzjonijiet, pereżempju minn vjaġġaturi mill-Amerika, miċ-Ċina, mill-Ġappun u mill-Korea t'Isfel). Intlaqtet ukoll mit-tnaqqis fir-ritmu tal-ivvjaġġar intra-UE u domestiku, b'mod partikolari minħabba r-riluttanza dejjem akbar taċ-ċittadini tal-UE li jivvjaġġaw u l-miżuri preventivi tas-sikurezza nazzjonali u/jew reġjonali. L-SMEs fis-settur huma partikolarment affettwati minn dan it-tnaqqis ġenerali fit-turiżmu u l-ivvjaġġar tan-negozju. It-taqlib fl-ivvjaġġar intra-UE u domestiku (li jirrappreżenta 87 %

tal-wasliet ta' turisti) sa minn tmiem Frar qed jaggrava s-sitwazzjoni. Is-settur tal-Fieri Kummerċjali u l-kungressi huwa partikolarment milqut b'aktar minn 220 każ ikkanċellat jew pospost fl-Ewropa għall-ewwel kwart tal-2020. Setturi relatati oħrajn, bħas-servizzi tal-ikel u x-xorb, kif ukoll l-edukazzjoni u l-attivitajiet kulturali, qed isofru wkoll pressjoni dejjem akbar mit-tifqigħa tal-COVID-19 u mill-isforzi biex jiġi evitat li din tinxtered.

Il-Kummissjoni qed tikkoordina mal-Istati Membri, mal-awtoritajiet internazzjonali u mal-assoċjazzjonijiet professjonali ewlenin tal-UE biex tissorvelja s-sitwazzjoni u tikkoordina l-miżuri ta' appoġġ.

4. IL-MOBILIZZAZZJONI TAL-BAĠIT TAL-UE U TAL-GRUPP TAL-BANK EWROPEW TAL-INVESTIMENT

4.1. MIŻURI TA' LIKWIDITÀ: APPOĠĠ GĦAL DITTI, SETTURI U REĠJUNI

Sabiex tiġi ffaċilitata b'mod immedjat l-għajnuna għall-SMEs milquta b'mod qawwi, **il-baġit tal-UE se jiskjera l-istrumenti eżistenti tiegħu sabiex jappoġġjahom bil-likwidità,** u b'hekk jikkomplementa l-miżuri meħuda fil-livell nazzjonali.

EUR 1 biljun se jkunu disponibbli mill-baġit tal-UE bħala garanzija għall-Fond Ewropew tal-Investiment (FEI) fil-ġimgħat li ġejjin biex jappoġġjaw madwar EUR 8 biljun ta' finanzjament tal-kapital operatorju u jgħinu mill-anqas 100,000 SMEs u kumpaniji żgħar b'kapitalizzazzjoni medja Ewropej[3].

L-appoġġ se jiġi indirizzat permezz tal-istrumenti eżistenti tal-Programmi tal-FEI li jappoġġaw l-investiment. Fil-limiti tal-leġiżlazzjoni applikabbli, is-self għandu jkun iffokat mill-ġdid fuq self ta' kapital operatorju b'maturità ta' 12-il xahar jew aktar. B'mod partikolari, il-garanziji tas-self taħt il-COSME – il-programm tal-UE għall-Kompetittività tal-Intrapriżi Żgħar u Medji – se jingħataw spinta, flimkien mal-Garanziji ta' InnovFin għall-SMEs taħt il-programm Orizzont 2020, sabiex il-banek joffru aċċess għal finanzjament tranżitorju għall-intrapriżi mikro, l-SMEs u l-impriżi żgħar b'kapitalizzazzjoni medja. Dawn l-istrumenti se jiġu msaħħa b'EUR 750 miljun permezz tal-Fond Ewropew għall-Investimenti Strateġiċi (FEIS) fil-ġimgħat li ġejjin. Barra minn hekk, bħala miżura oħra ddedikata, il-FEIS se jipprovdi EUR 250 miljun oħra lill-FEI biex jingħata appoġġ rapidu lill-SMEs fi sforz ikkoordinat ma' Banek u Banek Promozzjonali Nazzjonali tal-UE.

Barra minn hekk, vaganzi tal-kreditu - li jippermettu ħlas lura pospost ta' self - se jiġu implimentati għal kumpaniji affettwati taħt l-istess strumenti, u b'hekk tittaffa l-pressjoni fuq il-finanzi tagħhom. L-Istati Membri huma mħeġġa jagħmlu użu sħiħ mill-istrumenti finanzjarji eżistenti taħt il-Fondi Strutturali biex jindirizzaw il-ħtiġijiet ta' finanzjament u jimmassimizzaw l-użu tal-Fondi Strutturali permezz ta' strumenti finanzjarji ġodda kif xieraq. Il-Kummissjoni lesta li tassisti lill-Istati Membri f'dan ir-rigward.

Il-Kummissjoni, filwaqt li tkompli taħdem mill-qrib mal-Grupp tal-BEI u mal-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp, se titlob li jittieħdu azzjonijiet immedjati minn dawn l-istituzzjonijiet biex jagħtu prijorità lil setturi, prodotti u strumenti li jipprovdu l-appoġġ l-aktar effiċjenti u li jħalli impatt fuq in-negozji, u se titlob ukoll il-koordinazzjoni mill-qrib tagħhom ma' sħab oħra biex iwieġbu għall-avvenimenti li qed jevolvu.

[3] L-appoġġ li se jiġi mis-sorsi ta' hawn taħt u se jintuża kif ġej:

- EUR 500 miljun mill-Garanzija tal-FEIS tal-UE se jiġu allokati għall-Garanziji ta' Self COSME – u se jsiru disponibbli fil-ġimgħat li ġejjin;
- EUR 100 miljun mill-Garanzija tal-FEIS tal-UE se jiġu allokati għall-Garanziji ta' InnovFin għall-SMEs – u se jsiru disponibbli fil-ġimgħat li ġejjin;
- EUR 250 miljun diġà huma disponibbli taħt it-Tieqa għall-Infrastruttura u l-Innovazzjoni tal-FEIS u se jiġu diretti mill-ġdid lejn strumenti ta' appoġġ għall-SMEs, fejn possibbli fi sforz kollettiv mal-Banek u l-Istituzzjonijiet Promozzjonali Nazzjonali tal-UE;
- EUR 150 miljun se jiġu riallokati fi ħdan it-Tieqa għall-SMEs tal-FEIS minn strumenti li jappoġġaw interventi speċifiċi għal żmien itwal lejn azzjonijiet għal żmien iqsar b'effett aktar rapidu.

IŻ-ŻAMMA TAL-FLUSS TAL-LIKWIDITÀ FL-EKONOMIJA – IS-SETTUR BANKARJU

Is-settur bankarju għandu rwol ewlieni x'jaqdi fit-trattament tal-effetti tat-tifqigħa tal-COVID-19, billi jżomm il-fluss tal-kreditu għall-ekonomija. Jekk il-fluss tal-kreditu bankarju huwa ristrett b'mod sever, l-attività ekonomika se tonqos drastikament, hekk kif il-kumpaniji jitħabtu biex iħallsu lill-fornituri u lill-impjegati tagħhom. Il-proporzjonijiet kapitali tal-banek tjiebu b'mod sostanzjali f'dawn l-aħħar snin, huma inqas midjuna, u d-dipendenza tagħhom fuq il-finanzjament fuq terminu qasir, li xi kultant huwa volatili, naqset.

Il-banek irid ikollhom likwidità adegwata biex jisilfu lill-klijenti tagħhom. Il-Kummissjoni tieħu nota tad-deċiżjonijiet dwar il-politika monetarja tal-BĊE mħabbra fit-12 ta' Marzu 2020.

Il-banek iridu jkunu kapaċi jużaw din il-likwidità addizzjonali biex jipprovdu kreditu ġdid lin-negozji u lill-unitajiet domestiċi kif xieraq. Il-Kummissjoni tieħu nota tad-dikjarazzjonijiet tal-Mekkaniżmu Superviżorju Uniku u tal-Awtorità Bankarja Ewropea (ABE) dwar azzjonijiet biex jittaffa l-impatt tas-CO19 fuq is-settur bankarju tal-UE adottata fit-12 ta' Marzu u tistieden lill-awtoritajiet kompetenti biex jadottaw approċċ koordinat u jispeċifikaw aktar kif jagħmlu l-aħjar użu mill-flessibbiltà pprovduta mill-qafas tal-UE.

Il-qafas tal-UE jippermetti lill-gvernijiet nazzjonali jipprovdu, fejn xieraq, fil-forma ta' garanziji mill-Istat, appoġġ lill-banek, jekk huma stess jesperjenzaw diffikultajiet biex jaċċessaw il-likwidità. Filwaqt li ma hemm l-ebda evidenza li l-banek bħalissa qed jesperjenzaw restrizzjonijiet ta' likwidità, sitwazzjoni bħal din tista' tirriżulta f'xi banek jekk il-kriżi taggrava b'mod sinifikanti. F'dawn iċ-ċirkustanzi, dawk il-banek ma jkunux jistgħu jżommu l-kapaċità tagħhom li jisilfu lill-ekonomija.

L-għajnuna mogħtija mill-Istati Membri lill-banek skont l-Artikolu 107(2)(b) tat-TFUE biex tikkumpensa għad-danni diretti mġarrba minħabba t-tifqigħa COVID-19 (ara l-ispjegazzjoni ulterjuri hawn fuq) ma għandhiex l-għan li tippreserva jew tirrestawra l-vijabbiltà, il-likwidità jew is-solvenza ta' istituzzjoni jew entità. Bħala riżultat, l-għajnuna ma tkunx ikkwalifikata bħala għajnuna finanzjarja pubblika straordinarja.

4.2. IT-TNAQQIS TAL-IMPATT FUQ L-IMPJIEGI

Huma meħtieġa miżuri speċifiċi biex jitnaqqas l-impatt fuq l-impjiegi għall-individwi u s-setturi l-aktar milquta, meta l-produzzjoni tiġi interrotta jew inkella jaqa' l-bejgħ. Jeħtieġ li nipproteġu lill-ħaddiema mill-qgħad u mit-telf ta' dħul fejn possibbli, peress li dawn ma għandhomx isiru vittmi tat-tifqigħa. Skemi ta' xogħol b'ħinijiet iqsar, li jippermettu tnaqqis temporanju ta' sigħat ta' xogħol filwaqt li jappoġġaw id-dħul tal-ħaddiema, urew li huma effettivi f'għadd ta' Stati Membri. Bħalissa, 17-il Stat Membru għandhom xi forma ta' skema bħal din. Jista' jkun utli li dawn l-iskemi jiġu estiżi madwar l-UE. Barra minn hekk, estensjonijiet temporanji tal-paga minħabba mard jew tibdil fl-arranġamenti tal-benefiċċji tal-qgħad jistgħu jservu biex jappoġġaw id-dħul tal-unitajiet domestiċi. Il-promozzjoni tat-telexogħol tista' wkoll tnaqqas l-impatt.

L-UE hija lesta li tappoġġa lill-Istati Membri fejn possibbli biex jittaffa l-impatt fuq il-ħaddiema. Hija diġà tgħinhom fil-prevenzjoni u l-indirizzar tal-qgħad pereżempju permezz tal-fondi strutturali tal-UE, inkluż il-Fond Soċjali Ewropew, u l-Inizjattiva ta' Investiment ta' Rispons għall-Koronavajrus il-ġdida kif stabbilit hawn taħt.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tħaffef it-tħejjija tal-proposta leġiżlattiva tagħha għal Skema ta' Riassigurazzjoni tal-Qgħad Ewropea. Din l-inizjattiva għandha l-għan li tappoġġa lil dawk li jkunu qed jaħdmu u li tipproteġi lil dawk li jkunu tilfu l-impjieg tagħhom f'każ ta' xokkijiet kbar, kif ukoll li tnaqqas il-pressjoni fuq il-finanzi pubbliċi nazzjonali, u b'hekk issaħħaħ id-dimensjoni soċjali tal-Ewropa, u żżid il-koeżjoni tagħha.

L-iskema b'mod partikolari tkun immirata lejn l-appoġġ ta' politiki nazzjonali li għandhom l-għan li jippreservaw l-impjiegi u l-ħiliet, pereżempju permezz ta' skemi ta' xogħol b'ħinijiet iqsar, u/jew li jiffaċilitaw it-tranżizzjoni ta' persuni qiegħda minn impjieg għal ieħor.

4.3. L-INIZJATTIVA TA' INVESTIMENT TA' RISPONS GĦALL-CORONAVIRUS

Bl-"Inizjattiva ta' Investiment ta' Rispons għall-Coronavirus" (CRII) kif propost illum, il-Kummissjoni tipproponi li jiġu diretti EUR 37 biljun taħt il-politika ta' koeżjoni għat-tifqigħa tal-COVID-19 u li dan jiġi implimentat bis-sħiħ fl-2020 permezz ta' proċeduri eċċezzjonali u aċċellerati.

Għal dan il-għan, il-Kummissjoni tipproponi li din is-sena ċċedi l-obbligu tagħha li titlob ir-rifużjoni ta' prefinanzjament mhux minfuq għall-fondi strutturali u ta' investiment Ewropej li attwalment huma miżmuma mill-Istati Membri. Dan jammonta għal madwar EUR 8 biljun mill-baġit tal-UE li l-Istati Membri se jkunu jistgħu jużaw biex jissupplimentaw l-EUR 29 biljun ta' finanzjament strutturali madwar l-UE. Dan effettivament se jżid l-ammont ta' investiment fl-2020.

Barra minn hekk, sa EUR 28 biljun ta' fondi strutturali li s'issa mhumiex allokati mill-pakketti nazzjonali eżistenti u inklużi l-kontribuzzjonijiet nazzjonali, jenħtieġ li jkunu kompletament eliġibbli biex tiġi miġġielda l-kriżi u b'hekk l-Istati Membri jingħataw is-sorsi meħtieġa ta' finanzjament.

Il-Kummissjoni se tistabbilixxi Task Force fl-ogħla livell biex taħdem mal-Istati Membri biex tiżgura li l-azzjoni tkun tista' tittieħed fuq din il-bażi fi żmien ġimgħat.

Element ewlieni tal-proposta huwa li tagħmel in-nefqa potenzjali kollha għall-ġlieda kontra t-tifqigħa tal-COVID-19 eliġibbli mill-1 ta' Frar 2020 għall-finanzjament taħt il-Fondi Strutturali sabiex l-Istati Membri jkunu jistgħu jonfqu l-mezzi malajr kemm jista' jkun biex tiġi miġġielda t-tifqigħa. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tipproponi wkoll li jkun possibbli li jiġu trasferiti ammonti sinifikanti ta' fondi fi ħdan programmi b'mod simplifikat. Dawn il-miżuri għandhom jippermettu lill-Istati Membri kollha biex jerġgħu jagħtu prijorità u jiggwidaw l-appoġġ fil-ġimgħat li ġejjin sa fejn huwa l-aktar meħtieġ, b'mod partikolari:

- Biex jingħata appoġġ lis-sistema tal-kura tas-saħħa, eż. permezz tal-finanzjament ta' tagħmir tas-saħħa u mediċini, il-faċilitajiet tal-ittestjar u trattament, il-prevenzjoni tal-mard, is-saħħa elettronika, il-forniment ta' tagħmir protettiv, l-apparat mediku, l-adattament tal-ambjent tax-xogħol fis-settur tal-kura tas-saħħa u biex jiġi żgurat l-aċċess għall-kura tas-saħħa għal gruppi vulnerabbli;
- Li tiġi pprovduta likwidità lil korporattivi sabiex jiġu indirizzati xokkijiet finanzjarji għal żmien qasir marbuta mal-kriżi tal-Coronavirus, biex ikopru pereżempju l-kapital operatorju fl-SMEs biex jindirizzaw it-telf minħabba l-kriżi, b'attenzjoni speċjali għal setturi li huma milquta partikolarment ħażin;
- Biex jiġu appoġġjati b'mod temporanju skemi nazzjonali ta' xogħol għal żmien qasir li jgħinu biex itaffu l-impatt tax-xokk, flimkien ma' miżuri ta' titjib tal-ħiliet u ta' taħriġ mill-ġdid.

Jekk jitqiesu neċessarji modifiki fil-programm, il-Kummissjoni se taħdem mill-qrib mal-awtoritajiet nazzjonali u reġjonali biex tissimplifika u tħaffef il-proċeduri korrispondenti filwaqt li tqis l-impatt tal-kriżi tal-Coronavirus fuq il-kapaċità amministrattiva tal-Istati Membri.

Il-massimizzar tal-impatt tal-Inizjattiva ta' Investiment ta' Rispons għall-Coronavirus jiddependi fuq li l-Istati Membri jiżguraw implimentazzjoni rapida ta' dawn il-miżuri kif ukoll reazzjoni rapida tal-koleġiżlaturi. Fid-dawl taċ-ċirkostanzi bla preċedent, il-Kummissjoni qed titlob lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew biex japprovaw malajr din il-proposta tal-Kummissjoni.

B'mod parallel, il-Kummissjoni se tikkomunika immedjatament lil dawk l-Istati Membri l-aktar ikkonċernati sabiex tibda tħejji l-implimentazzjoni tal-Inizjattiva. Il-Kummissjoni se tappoġġa wkoll lill-Istati Membri biex jagħmlu l-aħjar użu mill-flessibiltajiet li diġà jeżistu fil-programmi tal-UE. L-Istati Membri huma mistiedna jaħtru ministru għoli tal-gvern u impjegat taċ-ċivil fl-ogħla livell bħala koordinaturi għal dan il-għan.

Barra minn hekk, bħala parti minn din l-inizjattiva, il-Kummissjoni qed tipproponi li testendi l-ambitu tal-**Fond ta' Solidarjetà tal-UE** billi tinkludi wkoll il-kriżi tas-saħħa pubblika fil-kamp ta' applikazzjoni tagħha. Fl-2020 huma disponibbli sa EUR 800 miljun.

Il-Fond Ewropew ta' Aġġustament għall-Globalizzazzjoni jista' jiġi mmobilizzat ukoll biex jappoġġja l-ħaddiema li jingħataw is-sensja u lil dawk li jaħdmu għal rashom. Fl-2020, huma disponibbli sa EUR 179 miljun.

5. L-GĦAJNUNA MILL-ISTAT

Minħabba d-daqs limitat tal-baġit tal-UE, ir-rispons fiskali prinċipali għall-Coronavirus se jiġi mill-baġits nazzjonali tal-Istati Membri. Ir-regoli tal-UE dwar l-għajnuna mill-Istat jippermettu lill-Istati Membri jieħdu azzjoni rapida u effettiva biex jappoġġaw liċ-ċittadini u lill-kumpaniji, b'mod partikolari lill-SMEs, li qed jiffaċċjaw diffikultajiet ekonomiċi minħabba t-tifqigħa tal-COVID-19. Fl-istess ħin, huma jiżguraw li l-għajnuna mill-Istat tkun effettiva biex jintlaħqu dawk il-kumpaniji fil-bżonn u li jiġu evitati tlielaq tal-għoti ta' sussidji li jagħmlu ħsara, fejn l-Istati Membri bi bwiet aktar fondi jistgħu jonfqu aktar mill-ġirien għad-detriment tal-koeżjoni fi ħdan l-UE.

L-Istati Membri jistgħu jfasslu miżuri ta' appoġġ wiesgħin f'konformità mar-regoli eżistenti dwar l-għajnuna mill-Istat[4]:

- L-ewwel nett, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jieħdu miżuri applikabbli għall-kumpaniji kollha, pereżempju sussidji fuq il-pagi u sospensjoni ta' pagamenti ta' taxxi korporattivi u ta' valur miżjud jew ta' kontribuzzjonijiet soċjali. Dawn il-miżuri jtaffu l-pożijiet finanzjarji minn fuq il-kumpaniji b'mod dirett u effiċjenti. Dawn jaqgħu barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat u jistgħu jiġu implimentati minnufih mill-Istati Membri, mingħajr l-involviment tal-Kummissjoni.

- It-tieni, l-Istati Membri jistgħu jagħtu appoġġ finanzjarju direttament lill-konsumaturi, eż. għal servizzi kkanċellati jew biljetti li ma jiġux rimborżati mill-operaturi kkonċernati. Dawn il-miżuri jaqgħu wkoll barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-kontroll tal-għajnuna mill-Istat u jistgħu jiġu implimentati minnufih mill-Istati Membri, mingħajr l-involviment tal-Kummissjoni.

- It-tielet, ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat ibbażati fuq l-Artikolu 107(3)(c) TFUE jippermettu lill-Istati Membri, soġġetti għall-approvazzjoni tal-Kummissjoni, biex jissodisfaw il-ħtiġijiet ta' likwidità akuta u jappoġġjaw lill-kumpaniji li qed jiffaċċjaw il-falliment minħabba t-tifqigħa tal-COVID-19.

- Ir-raba', l-Artikolu 107(2)(b) TFUE jippermetti lill-Istati Membri, soġġetti għall-approvazzjoni tal-Kummissjoni, jikkumpensaw lill-kumpaniji għad-dannu mġarrab f'ċirkostanzi eċċezzjonali, bħal dawk ikkawżati mit-tifqigħa tal-COVID-19. Dan jinkludi miżuri li jikkumpensaw lill-kumpaniji f'setturi li ntlaqtu partikolarment ħażin (eż. it-trasport, it-turiżmu u l-ospitalità) u miżuri biex jikkumpensaw lill-organizzaturi ta' avvenimenti kkanċellati għad-danni mġarrba minħabba t-tifqigħa.

- Il-ħames, dan jista' jiġi kkomplementat minn varjetà ta' miżuri addizzjonali, bħal taħt ir-Regolament *de minimis*[5] u r-Regolament għal Eżenzjoni Ġenerali Sħiħa6, li jistgħu wkoll jiġu implimentati minnufih mill-Istati Membri, mingħajr l-involviment tal-Kummissjoni.

Bħalissa, l-impatt tat-tifqigħa tal-COVID-19 fl-Italja huwa ta' natura u skala li jippermettu l-użu tal-Artikolu 107(3)(b) TFUE. Dan jippermetti lill-Kummissjoni tapprova miżuri ta' appoġġ nazzjonali addizzjonali biex tirrimedja taqlib serju fl-ekonomija ta' Stat Membru, li l-Kummissjoni tqis li huwa preżenti fl-Italja. Biex waslet għal din il-konklużjoni, il-Kummissjoni qieset serje ta' indikaturi, li jinkludu iżda mhux limitati għall-kontrazzjoni mistennija tal-PDG, il-miżuri pubbliċi stretti imposti, inklużi l-projbizzjoni ta' avvenimenti, l-għeluq tal-iskejjel, ir-restrizzjonijiet fuq iċ-ċirkolazzjoni, ir-restrizzjonijiet fuq is-sistema tas-saħħa pubblika, kif ukoll il-kanċellazzjonijiet u r-restrizzjonijiet tal-ivvjaġġar ta' titjiriet imposti minn pajjiżi oħra.

[4] Dettalji dwar it-tipi differenti ta' strumenti huma provduti fl-Anness 3.

[5] Skont ir-Regolament *de minimis* (ir-Regolament (UE) Nru 1407/2013 tat-18 ta' Diċembru 2013 dwar l-applikazzjoni tal-Artikoli 107 u 108 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea għall-għajnuna *de minimis*), għotjiet sa EUR 200 000 fuq perjodu ta' 3 snin ma jikkostitwixxux għajnuna mill-Istat. Fis-settur tat-trasport tal-merkanzija bit-triq, il-limitu huwa ta' EUR 100 000 fuq perjodu ta' tliet snin. Għall-agrikoltura u s-sajd, il-limitu jammonta għal EUR 25 000 u EUR 30 000, rispettivament.

[6] Ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 651/2014 tas-17 ta' Ġunju 2014.

Il-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-użu tal-Artikolu 107(3)b għal Stati Membri oħra se tieħu approċċ simili tal-impatt tat-tifqigħa tal-COVID-19 fuq l-ekonomiji rispettivi tagħhom. Din hija sitwazzjoni ħajja li qed tiżviluppa kontinwament. Il-Kummissjoni qiegħda kontinwament tissorvelja s-sitwazzjoni madwar l-UE, f'kuntatt mill-qrib mal-Istati Membri. Fl-aħħar nett, il-Kummissjoni qed tħejji qafas legali speċjali skont l-Artikolu 107(3)(b) TFUE biex tadotta f'każ ta' bżonn. Dan sar f'każ eċċezzjonali wieħed fil-passat matul il-kriżi finanzjarja tal-2008, meta l-Kummissjoni, fl-2009 adottat Qafas Temporanju.[7]

Il-Kummissjoni daħħlet fis-seħħ il-faċilitazzjonijiet proċedurali kollha li jippermettu proċess ta' approvazzjoni rapidu tal-Kummissjoni. Id-deċiżjonijiet jittieħdu fi żmien ġranet minn meta tasal notifika sħiħa mill-Istati Membri dwar l-għajnuna mill-Istat, fejn meħtieġ. Il-Kummissjoni waqqfet indirizz elettroniku u numru tat-telefown apposta biex tgħin lill-Istati Membri bi kwalunkwe mistoqsija li jkollhom. Biex tiġi ffaċilitata aktar l-azzjoni rapida tal-Istati Membri, il-Kummissjoni tinsab lesta li tipprovdi mudelli bbażati fuq deċiżjonijiet preċedenti dwar il-possibbiltajiet li tingħata għajnuna lil kumpaniji f'konformità mar-regoli eżistenti tal-UE dwar l-għajnuna mill-Istat.

6. L-UŻU TAL-FLESSIBBILTÀ SHIHA TAL-QAFAS FISKALI EWROPEW

Miżuri ta' appoġġ fiskali mmirati għandhom jiġu implimentati f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fit-Taqsima 5, biex jilqgħu għall-konsegwenzi soċjoekonomiċi negattivi immedjati tat-tifqigħa tal-virus. Dan jinkludi appoġġ lill-kumpaniji f'setturi speċifiċi u żoni li jħabbtu wiċċhom ma' tfixkil fil-produzzjoni jew fil-bejgħ u għalhekk huma affettwati minn pressjoni ta' likwidità, b'mod partikolari SMEs. L-azzjoni tista' tinkludi:

- Miżuri ta' taxxa mmirati lejn ditti f'reġjuni u setturi affettwati (eż. ħlas differit ta' taxxi korporattivi, kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali u VAT; avvanz fuq ħlas mill-gvern u arretrati; ribassi fuq it-taxxa; appoġġ finanzjarju dirett).
- Garanziji lill-banek li jgħinu lill-kumpaniji b'kapital operatorju u garanziji tal-esportazzjoni, possibbilment flimkien ma' miżuri superviżorji.

Dawn il-miżuri fiskali, kif ukoll il-miżuri meħtieġa biex il-ħaddiema jiġu protetti minn telf ta' dħul, huma urġenti sabiex jappoġġaw l-attività ekonomika u għandhom jintużaw biex itaffu t-tnaqqis fir-ritmu ekonomiku. Rispons fiskali kkoordinat sew għandu jkollu l-għan li jiġġieled l-effetti ta' tnaqqis fil-fiduċja, u ta' effetti ta' domanda relatati. Azzjoni deċiżiva issa se tgħin biex l-impatt tal-azzjonijiet tagħna u l-effett tagħhom jiġu mmassimizzati aktar tard.

Il-Kummissjoni se tipproponi lill-Kunsill biex japplika l-flessibilità sħiħa li teżisti fi ħdan il-qafas fiskali tal-UE, bil-għan li tgħin lill-Istati Membri jindirizzaw it-tifqigħa tal-COVID-19 u jindirizzaw l-impatt tagħha.

- Meta tivvaluta l-konformità mar-regoli fiskali tal-UE, il-Kummissjoni se tipproponi lill-Kunsill biex jeskludi l-effett baġitarju ta' miżuri fiskali ta' darba li jittieħdu biex jikkontrobilanċjaw l-effetti ekonomiċi tal-COVID-19. Il-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir jista' jakkomoda nefqa eċċezzjonali mmirata. Miżuri ta' appoġġ bħal dawk li huma meħtieġa b'mod urġenti biex i) irażżnu u jittrattaw il-pandemija, ii) jiżguraw appoġġ ta' likwidità lil ditti u setturi, u iii) jipproteġu l-impjiegi u d-dħul tal-ħaddiema affettwati, jistgħu jitqiesu bħala nfiq baġitarju ta' darba.
- Il-Kummissjoni tqis li l-flessibilità li tipprovdi għal "avvenimenti mhux tas-soltu barra mill-kontroll tal-gvern" hija applikabbli għas-sitwazzjoni attwali. Meta avveniment mhux tas-soltu barra mill-kontroll ta' gvern ikollu impatt kbir fuq il-pożizzjoni fiskali ta' Stat Membru, il-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir jipprevedi li l-Istati Membri jistgħu jitħallew jiddevjaw temporanjament mill-aġġustamenti fiskali meħtieġa. B'riżultat ta' dan, din il-klawżola tista'

[7] Qafas Komunitarju temporanju għal miżuri ta' għajnuna mill-Istat biex isostnu l-appoġġ għall-finanzjament fil-kriżi finanzjarja u ekonomika attwali, verżjoni inizjali ĠU C16, 22.1.2009, p. 1.

takkomoda wkoll infiq eċċezzjonali biex titrażżan it-tifqigħa tal-COVID-19. B'mod partikolari, il-klawsola tista' tapplika għan-nefqa fuq il-kura tas-saħħa u miżuri ta' salvataġġ immirati għal ditti u ħaddiema, sakemm dawn ikunu temporanji u marbuta mat-tifqigħa. Il-Kummissjoni se ssegwi dak l-approċċ meta tagħmel proposti u rakkomandazzjonijiet lill-Kunsill.

- Il-Kummissjoni se tipproponi lill-Kunsill li l-istituzzjonijiet tal-Unjoni jaġġustaw l-isforzi fiskali meħtieġa mill-Istati Membri f'konformità mar-regoli fiskali tal-UE. Dan għandu jippermetti li jitqiesu sitwazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż f'każ ta' tkabbir negattiv jew ta' tnaqqis sostanzjali fl-attività.
- Il-Kummissjoni tinsab lesta li tipproponi lill-Kunsill li l-istituzzjonijiet tal-Unjoni jattivaw il-klawżola ġenerali ta' salvagwardja biex jakkomodaw appoġġ għall-politika fiskali iktar ġenerali. Din il-klawsola għandha — f'kooperazzjoni mal-Kunsill — tissospendi l-aġġustament fiskali rakkomandat mill-Kunsill f'każ ta' tnaqqis ekonomiku gravi għaż-żona tal-euro jew għall-UE kollha.

7. KONKLUŻJONI

Il-kontrobilanċ għall-effetti soċjoekonomiċi tat-tifqigħa tal-COVID-19 jeħtieġ azzjonijiet kuraġġużi meħuda f'waqthom u b'mod koordinat minn dawk kollha li jieħdu d-deċiżjonijiet fl-UE. L-implimentazzjoni rapida tal-azzjonijiet deskritti f'din il-Komunikazzjoni hija kruċjali f'dan l-isforz. Il-Kummissjoni se tissorvelja mill-qrib l-iżviluppi tas-sitwazzjoni. Hija tinsab lesta li tieħu l-inizjattivi kollha meħtieġa.

Il-miżuri mħabbra jittrattaw is-sitwazzjoni kif inhi llum.

Jeħtieġ li nkunu konxji li qed tevolvi ta' kuljum. Ma jistax jiġi eskluż deterjorament ulterjuri tal-perspettiva ekonomika.

L-Unjoni għammret lilha nfisha b'għodod sodi mill-aħħar kriżi finanzjarja biex tappoġġa lill-Istati Membri u tiżgura l-istabbiltà tas-swieq finanzjarji. Tgħallimna minn snin preċedenti u se naġixxu, billi nużaw l-għodod kollha disponibbli. L-Unjoni għandha tagħmel dak kollu li hu meħtieġ biex tnaqqas kemm jista' jkun l-impatt tal-COVID-19 u miżuri ta' konteniment relatati maċ-ċittadini, mal-kumpaniji u mal-ekonomiji tagħna. Bħala parti mir-rispons kkoordinat u kuraġġuż tagħna, se jkunu disponibbli miżuri nazzjonali lil hinn minn dawk imħabbra fil-Komunikazzjoni, li jaġixxu b'mod komuni u li jagħmlu l-aħjar użu mis-sett ta' għodod tal-UE fi spirtu ta' solidarjetà.